

OTTELUMANUAALI

2014

Lisäyksiä/korjauksia/poistoja vuoden 2013 versioon on tehty seuraaviin kohtiin:

5.2
5.3
5.5
5.6
5.11

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO	2
2.	Ilmoitusvelvollisuudet	2
3.	Ottelukenttiin liittyvät määräykset.....	3
4.	Otteluorganisaatio.....	3
5.	Ottelutapahtuma.....	5
5.1.	Markkinointi.....	5
5.1.1.	Ilme	5
5.1.2.	Viestintä	5
5.1.3.	Mainonta	5
5.2.	Otteluiden alkamisajat.....	5
5.3.	Kokoonpano ja pöytäkirja.....	6
5.4.	Ottelutapahtuman aikataulu	6
5.5.	Tekninen alue.....	7
5.6.	Yleisön palvelut.....	8
5.7.	Tiedotusjärjestelmä	8
5.7.1.	Tarvittavat tilat.....	8
5.7.2.	Virallinen tulospalvelu	8
5.7.3.	Ottelujuontaminen ja äänimainokset	9
5.8.	Alkuseremoniat	10
5.9.	Pallopojat/- tytöt ja ottelupallot	11
5.10.	Palkitsemiset.....	12
5.11.	Loppuseremoniat	12
5.12.	Mediajärjestelyt	12
5.12.1.	Lehdistötilaisuus	13
6.	Turvallisuusjärjestelyt.....	13
6.1.	Yleistä	13
6.2.	Lääkintähuolto.....	14
7.	Jälkiarviointi	14
	LIITE 1: TULOSPALVELU	15
	LIITE 2: TARKISTUSLISTA	16

1. JOHDANTO

Kakkosen manuaali sisältää tietoa Palloliiton järjestämään Kakkoseen liittyen ja samalla ohjeistus ottelutapahtuman järjestämiseen. Kakkosen manuaalin määräyksiä ja ohjeistuksia tulee käyttää jokaisessa sarjaottelussa.

Ottelumanuaali tarjoaa Kakkoseen osallistuville seuroille mallin laadukkaaseen ottelutapahtuman järjestelyistä. Manuaali toimii myös tehokkaana seurannan ja itsearviointin välineenä. Ennen kaikkea tarkoituksena on selkeyttää ottelutapahtuman järjestelyitä. Ottelumanuaali on rakennettu toimimaan apuvälineenä ja muistilistana ottelujärjestäjille.

Manuaalin ohjeistusten tai määräysten laiminlyönnistä voidaan rangaista liiton rangaistusmääräysten mukaisesti.

2. ILMOITUSVELVOLLISUUDET

2.1 Otteluilmoitus

Jokaista ottelua ennen kotijoukkueen tulee ottaa yhteyttä vierasjoukkueeseen, jotta ottelujärjestelyt saadaan ajoissa käyntiin. Kotijoukkueen on viimeistään seitsemän (7) vuorokautta ennen ottelua ilmoitettava vierasjoukkueelle, erotuomarille, avustaville erotuomareille, erotuomaritarkkailijalle ja Palloliiton tulospalveluun otteluaika ja -paikka sekä muuten ottelutapahtumaan liittyvät oleelliset asiat.

Ottelut tulee pelata sarjaohjelman mukaisesti. Mikäli on epäily, että ottelua ei kyetä jostain syystä pelaamaan ennalta sovittuna ajankohtana, tulee ottaa välittömästi yhteyttä Palloliittoon (peter.lundstrom@palloliitto.fi) ja tulospalveluun (tulospalvelu@palloliitto.fi) ja kotijoukkueen piiriin. Myös mahdolliset muutokset (kellonaika tai pelipaikkamuutokset) on ilmoitettava välittömästi tulospalveluun.

Mikäli ilmoitus on laiminlyöty, tulee vierasjoukkueen tai erotuomarin selvittää ottelun alkamisaika ja pelikenttä ottelun järjestäjältä. Erotuomarin on raportoitava ilmoituksen laiminlyönnistä ottelupöytäkirjassa. Mikäli erotuomari tai avustava erotuomari joutuu itse ottamaan selville alkamisajankohdan ja pelipaikan, hän on oikeutettu laskuttamaan tästä aiheutuneet kohtuulliset kulut kotijoukkueelta.

- Kotijoukkueen on ilmoitettava ottelun tulostiedot kilpailun järjestäjän antamien ohjeiden mukaan.
- Vierailevan joukkueen on vähintään viikkoa ennen ilmoitettava järjestävälle seuralle joukkueensa pelaajalista käsiohjelmaa varten.

Otteluilmoituksen laiminlyönnistä voidaan rangaista liiton rangaistusmääräysten mukaisesti.

3. OTTELUKENTTIIN LIITTYVÄT MÄÄRÄYKSET

Pelikentän minimikoko on 95 x 55m. Kentän suosituskoko on 105 x 68m.

Pelikentän päällyste on ensisijaisesti nurmi tai Suomen Palloliiton hyväksymä jalkapallonurmi. Poikkeuksellisissa olosuhteissa ottelut voidaan pelata kilpailun järjestäjän ohjeiden mukaisesti kentillä tai halleissa, joiden päällyste poikkeaa edellä mainituista.

Joukkueita ja erotuomaristoa varten on varattava erilliset pukuhuoneet, suihkutilat ja wc-tilat, jotka on oltava yksinomaan heidän käytettävissä 60 minuuttia ennen ottelua ja vähintään 30 minuuttia ottelun jälkeen.

Joukkueiden pukuhuoneen on oltava mitoiltaan vähintään 30 m². Erotuomariston pukuhuoneen on oltava mitoiltaan vähintään 10 m². Pukuhuoneiden on oltava lämmitettyjä ja lukittavia.

Ottelupaikalla tulee olla katsomo, jossa on istumapaikat vähintään 200 hengelle. Katsomoiden välittömässä läheisyydessä tulee olla riittävät yleisön palvelu- ja wc-tilat.

POIKKEUSLUVAT

Poikkeuslupia voidaan näistä erityisvaatimuksista myöntää. Poikkeuslupa-anomukset tulee toimittaa Suomen Palloliittoon (tero.auvinen@palloliitto.fi ja peter.lundstrom@palloliitto.fi).

OTTELUKENTTIIN LIITTYVÄT MÄÄRÄYKSET (koontitaulukko)

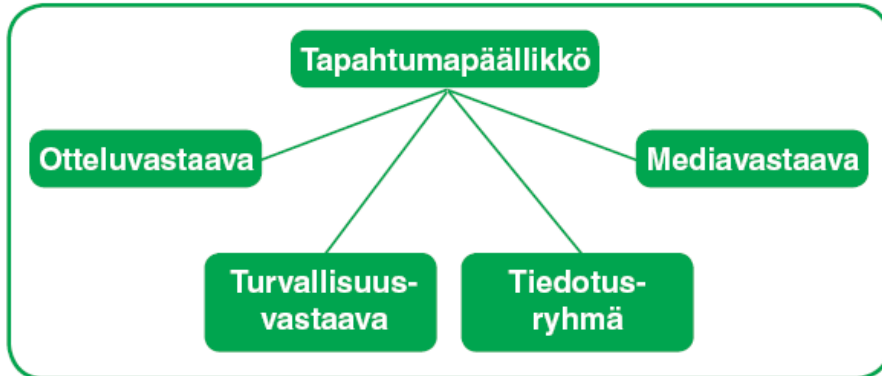
	pelikentän koko minimi	kentän pinta-materiaali	valaistus lux	katsomo-kapasiteetti	pukuhuone-tilat minimikoko	doping-tila	lehdistö-tilat
	95x55	nurmi jalkapallonurmi/ tekonurmi	-	200	30m ²	suositus	suositus

4. OTTELUORGANISAATIO

Eri vastuualueiden eriyttäminen selkeästi määriteltyihin toimenkuviin ei tarkoita seurojen taakan kasvattamista, vaan pikemminkin päinvastoin: näin karsitaan päällekkäisyyksiä ja luodaan apua toimivan ottelun järjestämiseen. Yksi henkilö voi tehtävistä riippuen hoitaa useampaakin vastuualuetta, mutta on suotavaa, että esim. sairastapausten vuoksi organisaatioon kuuluu useita ihmisiä. Pääasia on, että otteluun liittyvät tapahtumat tulevat tyylikkäästi ja täsmällisesti toteutetuiksi.

Tehtävien jakamisen yhteydessä kannattaa samalla rakentaa varahenkilöjärjestelmä.

Ottelutapahtuman organisaatiokaavio

a. Tapahtumapäällikkö

- vastaa koko ottelutapahtumasta
- koordinoi eri osa-alueiden toimintaa
- toimii linkkinä eri vastuuhenkilöiden välillä
- jakaa tehtävät tarkoituksenmukaisesti
- huolehtii, että ottelutapahtuma täyttää manuaalin vaatimukset

b. Otteluvastaava

- huolehtii seremonioista (alku- ja loppuseremoniat, palkitsemiset ym.)
- huolehtii pallopojista/-tytöistä (tarkat ohjeet jäljempänä)
- tarkistaa mainosten sijoittelun
- on joukkueiden ja erotuomariston yhdyshenkilö ottelupaikalla
- vastaa siis kaikesta, mikä liittyy itse ottelujärjestelyihin (ellei tehtävää ole annettu toisen henkilön vastuulle)

c. Mediavastaava

- vastaa median-edustajista (lehdistö, kuvaajat, mahdolliset radio- ja TV-ryhmät)
- toimii ottelussa yhteistyössä median kanssa ja jakaa tietoa
- pitää huolta, että kokoonpanoista tiedotetaan sovittuina aikoina
- huolehtii haastatteluista ja lehdistön haastattelupyyntöjen toimeenpanemisesta

d. Tiedotusryhmä

- ryhmä tuottaa ja jakaa tietoa ottelusta
- koostuu ottelun juontajasta, virallisen tulospalvelun hoitajasta sekä informaatiojärjestelmän hoitajasta (näistä tehtävistä tarkemmat ohjeet jäljempänä)

e. Turvallisuusvastaava

- vastaa ottelutapahtuman turvallisuudesta
- johtaa ottelun aikana turvallisuushenkilöstöä

- tekee turvallisuussuunnitelman, johon liittyy mm. kokoontumislain edellyttämä ilmoitus yleisötapahtumasta paikalliselle poliisiviranomaiselle (katso: www.palloliitto.fi/palvelut/katsojapalvelut/turvallisuus)

Muita keskeisiä ottelutapahtuman tehtäväalueita ovat mm. kaikki yleisöpalvelut eri muodoissaan, mahdolliset VIP-palvelut ja markkinointi sisältäen yleisörekrytinnin. Myös näiden osa-alueiden koordinointi ja huolellinen suunnittelu kuuluvat jokaisen seuran itsestään selviin tehtäviin.

5. OTTELUTAPAHTUMA

Tavoitteena on luoda Kakkosen ottelutapahtumista entistä toimivampia ja yhtenäisempiä kokonaisuuksia. Siksi tapahtuman jokaisesta osa-alueesta huolehtiminen on ensiarvoisen tärkeää.

5.1 MARKKINOINTI

5.1.1 ILME

Kakkosen logoa tulee käyttää kaikissa materiaaleissa. Logon tulee näkyä esim. seuran/joukkueen internetsivuilla, otteluohjelmassa, kausijulkaisussa, julisteissa, pääsylipuissa, kausikorteissa sekä muissa materiaaleissa. Logosta löytyy sekä suomen- että ruotsinkielinen versio. Kakkosen logoa ei saa yhdistää liian läheisesti yrityksen (sponsorin) logon kanssa. Lisätietoja ilkka.vanala@palloliitto.fi tai elina.ojala@palloliitto.fi

5.1.2 VIESTINTÄ

Seurojen oma viestintä on erittäin tärkeää. Otteluennakot ja -raportit on hyvä tuottaa omille internetsivuille sekä toimittaa myös paikallisille medioille ja Palloliittoon. Kakkosella on oma viestintäkanava Palloliiton sivuilla, missä seurojen tuottama uutisvirta tulee esille.

5.1.3 MAINONTA

Kotiotteluiden mainontaan on syytä panostaa. Omien medioiden käyttö (internet, kuulutukset otteluissa) on tärkeää. Tämän lisäksi on hyvä käyttää mm. paikallislehtien mainontaa tai luoda yhteistyötä paikallislehtien toimittajien kanssa otteluennakoiden ja raporttien kautta. Tärkeätä on myös huomioida, että tiedot seuraavasta ottelusta on lehtien Tänään/Huomenna -palstoilla.

5.2 OTTELUIDEN ALKAMISAJAT

Otteluiden alkamisajoista päättää Palloliitto. Ottelut tulee aloittaa täsmällisesti määrättyinä ajankohtana.

Tauko kestää 15 minuuttia, ja erotuomari vastaa toisen jakson täsmällisestä aloittamisesta.

Joukkueiden ja erotuomariston saavuttua tulee järjestää ottelupalaveri. Palaverissa tapahtumapäällikkö vahvistaa jaetut tehtävät ja varmistaa henkilöstön paikallaolon.

5.3 KOKOONPANO JA OTTELUPÖYTÄKIRJA

Vierailevan seuran on ajoissa ilmoitettava järjestävälle seuralle joukkueensa pelaajalista käsiohjelmaa varten.

Kakkosen sarjaotteluissa tulee käyttää liiton virallista tulospalvelujärjestelmää PalloVerkkoa.

Kummankin joukkueen edustaja vahvistaa joukkueensa kokoonpanon erotuomarin läsnä ollessa 75min ennen ottelun alkua. Samalla erotuomaristolle tuodaan peliasu ja pelipallot tarkistettavaksi. Joukkueen kokoonpano tulee olla hyväksyttyinä Palloverkko-järjestelmässä 2 tuntia ennen ottelun alkua.

Kokoonpano on toimitettava välittömästi kotijoukkueen organisaatiolle, kuten tulospalveluhenkilölle sekä juontajalle. Mikäli kokoonpanon tiedot poikkeavat käsiohjelman tiedoista (esim. numerointi), myös median edustajat tulee saattaa ajan tasalle.

Ottelupöytäkirjaan merkityn pelaajan on pystyttävä todistamaan henkilöllisyytensä ottelun erotuomarille.

Ottelupöytäkirjassa olevat yksitoista ensimmäistä pelaajaa aloittavat ottelun. Lisäksi pöytäkirjassa saa olla seitsemän vaihtopelaajaa ja kuusi taustahenkilöä.

Pelaajavaihdot on suoritettava samalta puolen kenttää. Suosituksena on, että vaihdoissa käytettäisiin numerotaulua. Myös tauon aikana tehtävistä vaihdoista on ilmoitettava numerotaululla. Vaihdoista viedään tieto nopeasti myös ottelun juontajalle.

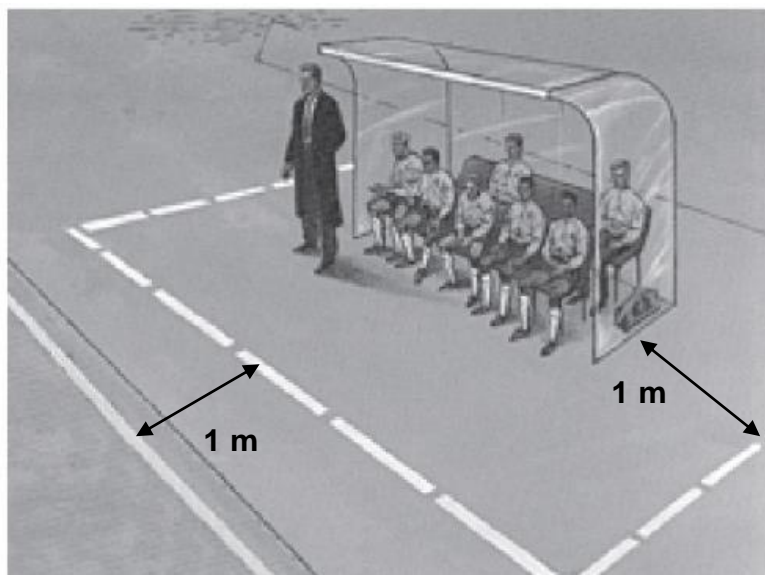
5.4 OTTELUTAPAHTUMAN AIKATAULU

- 120 min.	Otteluorganisaation vastuuhenkilöt (mm. tapahtumapäällikkö, otteluvastaava ja juontaja) saapuvat paikalle
- 120 min.	Ottelun olosuhteet tarkistetaan (mm. salkoliput tangossa, kenttä, pukukopit ja muut tilat kunnossa)
- 100 min.	Ottelupalaveri henkilöstön kanssa
- 90 min.	Mahdollinen otteludelegaatti saapuu
- 90 min.	Erotuomarit saapuvat
- 90 min.	Joukkueet saapuvat
- 75 min.	Joukkueet luovuttavat tulostetut pelaajalistat erotuomarille, joka varmistaa niiden paikkansa pitävyyden
- 59 min.	Juontajalle ja mahdolliselle Delegaatille kopio pöytäkirjasta
- 60 min. – 10 min.	Verryttelymahdollisuus kentällä
n. – 6 min.	Erotuomari tarkistaa varusteet Kuuluttaja esittelee erotuomariston ja aloituskokoonpanot
n. – 5 min.	Alkuseremonia (aloitus riippuu etäisyyksistä), kentälle tulo
n. – 3 min.	Kättelyt
- 1 min.	Teikkaus
00.00 min.	Kick-off Kuuluttaja esittelee joukkueiden vaihtopelaajat ja taustat

5.5 TEKNINEN ALUE

Tekniset alueet voivat vaihdella kentittäin. Seuraavat määräykset on tarkoitettu yleisohjeiksi:

- Kakkosen otteluissa pakollinen katettu vaihtopelaajasuoja/-penkki on sijoitettava keskirajan tuntumaan symmetrisesti keskirajaan nähden mahdollisuuksien mukaan kuuden (6) metrin päähän sivurajasta elleivät kiinteät rakenteet sitä estä. Vaihtopelaajasuojat/-penkit on sijoitettava samalle puolelle pelikenttää.
- Vaihtopelaajasuojassa tai -penkillä saa olla enintään neljätoista (14) henkilöä, joista seitsemän (7) vaihtopelaajaa ja seitsemän (7) nimettyä joukkueen edustajaa (valmentaja, huoltaja, joukkueenjohtaja, lääkäri jne.). Kaikkien vaihtopelaajasuojassa olevien henkilöiden nimet pitää olla pöytäkirjassa. Vaihtopelaajien lämmittely pelin aikana tapahtuu erotuomarin antamien ohjeiden mukaan.
- Vain yksi henkilö kerrallaan on oikeutettu antamaan taktisia ohjeita ja hänen on palattava takaisin penkille välittömästi ohjeet annettuaan.
- Valmentajan ja joukkueenjohtajan on pysyttävä teknisellä alueella, paitsi erityistapauksissa kuten fysioterapeutin tai lääkärin mennessä kentälle erotuomarin luvalla arvioimaan pelaajan loukkaantumisasastetta
- Valmentajan ja muiden joukkueen edustajien on käyttäydyttävä urheilullisesti
- Tupakointi, sähkötupakan ja nuuskan käyttö teknisellä alueella on kiellettyä.
- Kaikenlaisten mobiililaitteiden käyttö teknisellä alueella ottelun aikana on kiellettyä, paitsi kentälle menevän lääkärin/fysioterapeutin yhteydenpitolaitteen käyttö vaihtopenkille kenttäalueelta.
- Teknisen alueen leveys on vaihtopenkkien istuinalueen leveys, lisättyä 1 metrillä kummastakin päästä sivullepäin, ja pituus ulottuu vaihtopenkin takareunan tasalta metrin päähän sivurajasta.
- Tekninen alue tulee merkitä selvästi vaihtopelaajasuojan/-penkin ympärille.
- Teknisen alueen välittömässä läheisyydessä tulee olla kentältä vaihtoja varten vaihtotaulut ja paarit

5.6 YLEISÖN PALVELUT

Alla esitetyt palvelut edesauttavat yleisön viihtymistä ottelutapahtumassa. Hyvin suunnitellut ja järjestetyt palvelut tuovat ottelun järjestäjälle hyvän imagon lisäksi myös tuottoa.

Toimivilla äänentoistolaitteilla ja tulostaululla voi antaa tehokkaasti tietoa pelaavista joukkueista ja käynnissä olevista muista otteluista. Ruokaa ja juomaa tulee olla helposti saatavilla, monipuolisempi tarjoilu (makkaran ja kahvin lisäksi) otetaan varmasti myönteisesti vastaan.

WC-tiloja on varattava riittävästi yleisön käyttöön. Tilojen tulee olla siistejä.

Liikuntaesteisille on varattava omat katsomopaikat ja WC-tilojen tulee olla asianmukaiset.

Jokaisessa ottelussa tulee olla saatavilla ottelukohtainen käsiohjelma, josta tulee ilmetä ottelun perustiedot, joukkueiden pelaajat numeroineen sekä tietoja tulevista otteluista. Jotta kilpailun yhtenäinen ilme korostuu, on Kakkosen logo oltava käsiohjelmassa esillä etusivulla.

Yhteistyösopimuksemme edellyttää, että käsiohjelmassa tulee olla Veikkauksen logo. Lisäksi käsiohjelmassa tulee olla Palloliiton käyttämä Kakkosen logo, suomeksi tai ruotsiksi.

5.7 TIEDOTUSJÄRJESTELMÄ

Tiedotusjärjestelmään kuuluvat sekä virallinen tulospalvelu että juontaminen. Tehtävät sivuavat toisiaan, minkä vuoksi läheinen yhteistyö on välttämätöntä. Samaan ryhmään kuuluu myös mediavastaava.

5.7.1 TARVITTAVAT TILAT

- rauhallinen tila, jossa on esteetön näkyvyys kentälle (mielellään sisätila)
- pöydät, tuolit
- tarvittavat työvälineet

5.7.2 VIRALLINEN TULOSPALVELU

Palloliitto vastaa virallisen tulospalvelun järjestämisestä, mutta seurat ovat velvollisia informoimaan kotiottelun tapahtumista. Palloliiton järjestelmä edellyttää seuroilta panostusta: aktiivisen palvelun hoitajan, riittävät välineet, Teksti TV käytettävissä, puhelinyhteys jne. (ks. liite 1: tulospalveluohjeet).

5.7.3 OTTELUJUONTAMINEN JA ÄÄNIMAINOKSET

Ottelutapahtuman juontajalla on tärkeä asema yleisön palvelemisessa. Pelkkä pelitapahtumien kuuluttaminen ei riitä, vaan juontajan tehtävä on monipuolinen ja haasteellinen. Juontajan on oltava selvillä koko ottelutapahtuman kulusta. Juontajan on valmistauduttava ottelutapahtumaan huolellisesti. Se helpottaa huomattavasti jokaisen vaiheen läpiviemistä. Huomattavan apuvälineen tähän tarjoavat Palloliiton nettisivut, seurojen toimittamat tiedotteet ja tilastot sekä paikalliset tiedotusvälineet. Ottelujuontajalle on varattava ehdottomasti tehtävän edellyttämä rauhallinen tila, jossa on riittävät välineet, pöytätila, Teksti-TV, puhelin- ja internetyhteys jne.

Ottelujuontajan kuulutukset voidaan jakaa kuuteen osaan:

1. Ennen ottelua: tietoa joukkueista, pelaajista, vedonlyönnistä, tulevista otteluista, veikkauskohteina olevista otteluista, palkinnoista jne.

Juuri ennen ottelun alkua (ennen kuin pelaajat saapuvat kentälle) kuulutetaan avauskoonpanot, vaihtopelaajat ja erotuomaristo

2. Alkuseremonia (kun joukkueet ovat saapuneet kentälle): pelaajien ja erotuomariston kättelyt

3. Ottelun aikana: tietoa ottelun kulusta (kulmat, varoitukset, maalintekijät, syöttäjät, vaihdot jne), sekä muiden ottelupaikkakuntien tilanteet.

4. Tauko: tietoa palveluista, taukokilpailusta, ensimmäisen jakson tilastoista jne.

5. Loppuseremoniat: kuulutetaan palkinnot ym. ja houkutellaan yleisöä jäämään katsomaan palkintojenjakoa.

6. Ottelun päättyttyä: mahdollinen haastattelu, tilastot, tietoa tulevasta ottelusta jne. Edellä mainittujen kuulutusten lisäksi juontaja hoitaa myös äänimainonnan, ja isännöi mahdollisen oheisohjelman jne.

Kaikki mainoskuulutukset, mikäli mahdollista, suoritetaan silloin, kun pallo ei ole pelissä! Äänimainoksen voi aloittaa, kun pallo ei ole pelissä, ja jos ei pelitilanteessa ole juuri tulossa maalia, mainos voi jatkua loppuun asti (edellyttäen että mainos on lyhyt). Palloliitto suosittelee, että äänimainoksia ei ajettaisi ulos ottelun aikana laisinkaan.

Juontajan kertoman informaation on oltava pääsääntöisesti puolueetonta, mutta hehkuttaminen ja yleisön innostaminen on myös paikallaan. Juontajan tulee pysyä hyvien tapojen rajoissa, eikä hän koskaan saa ottaa erotuomarin asemaa. Yleisön kiihottaminen kumpaa tahansa joukkuetta vastaan on ehdottomasti kiellettyä. Vierailijaa tulee kunnioittaa ja sille tulee myös jakaa kiitosta kiitoksen hetkellä.

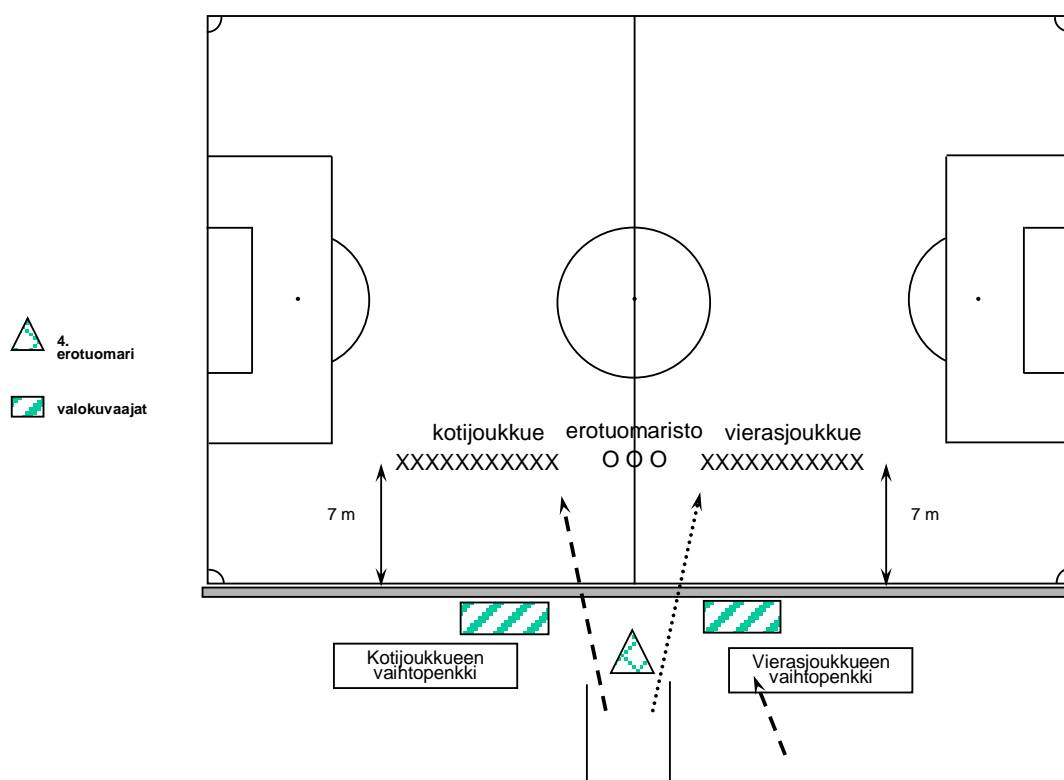
5.8 ALKUSEREMONIAT

Pelaajien kentälle tulo ennen ottelun alkua tapahtuu jokaisella paikkakunnalla samalla tavalla. Seremoniat alkavat noin 5 minuuttia ennen ottelun alkua.

1. Pelaajien esittelyt suoritetaan ennen joukkueiden saapumista pukuhuoneista pelikentälle. Kuuluttaja lukee ensin vierasjoukkueen aloituskokoonpanon ja tämän jälkeen kotijoukkueen kokoonpanon, sekä esittelee erotuomariston.

2. Seuran tunnusmusiikki johdattaa joukkueet ja erotuomariston kentälle.

Joukkueiden kentälle tulo

3. Erotuomaristo ja joukkueet saapuvat ja asettuvat kentällä kuvan osoittamalla tavalla.

4. Yleisön tervehtiminen: Pelaajat ja erotuomarit tervehtivät yhdessä samanaikaisesti.

5. Kättely: vierasjoukkue lähtee liikkeelle ja kättelee ensin erotuomariston ja sen jälkeen kotijoukkueen pelaajat. Vierasjoukkue menee joukkuekuvaan tai omille paikoilleen (kapteenia lukuun ottamatta). Kotijoukkue lähtee kapteenin johdolla kättelemään erotuomaristoa ja siirtyy sen jälkeen joukkuekuvaan/omille paikoilleen (kapteenia lukuun ottamatta).

6. Minuutti ennen ottelun alkua suoritetaan **teikkaus**.

7. **Ottelu alkaa** ja kuuluttaja esittelee joukkueiden vaihtopelaajat ja taustat

5.9 OTTELUPALLOT JA PALLOPOJAT/-TYTÖT

Kakkosessa on käytettävä vähintään kolmea ja enintään kahtatoista palloa. Pallojen tulee olla uusia tai uuden veroisia. Ottelupallot toimitetaan erotuomareille viimeistään tuntia ennen ottelun alkamista tarkastamista varten. Tarkastuksen jälkeen palloja ei enää ole lupa käyttää ennen ottelun alkua.

Ottelun järjestäjä (kotijoukkue) vastaa pallopoikien tai -tyttöjen järjestämisestä ja riittävästä kouluttamisesta tehtävään. Pallopoikia tai -tyttöjä on oltava riittävä määrä ja heidän on oltava iältään kykeneviä hoitamaan tehtävänsä. Heitä olisi hyvä olla vähintään kahdeksan.

Pallopoikien/tyttöjen sijoittuminen riippuu niiden määrästä. Tärkeimmät paikat ovat maalien takana. Otteluvastaava on vastuussa pallopojista/tytöistä, heidän ollessaan stadionilla.

Kotijoukkueen on kohteliasta antaa vierasjoukkueelle ennen ottelua tapahtuvaan lämmittelyyn vähintään yksi ottelupalloa vastaava pallo.

Yleisohjeet pallopojille/tytöille:

- otteluvastaava sopii ennen ottelua pallopoikien/tyttöjen paikat ottelun aikana
- pallopoikien/tyttöjen sääolosuhteisiin sopivien varusteiden olisi hyvä olla yhtenäiset (joukkueen asu). Kannattaa varmistaa, että asu erottuu selvästi pelaavien joukkueiden asuista. Jos värit ovat hyvin samanlaiset, kannattaa käyttää liivejä.
- on huomaavaista järjestää heille juomia ja pientä purtavaa, varsinkin kylmällä säällä esim. lämmintä mehua.

Toiminta ottelun aikana:

- mahdolliset tuomareita yli jäävät ottelupallot jaetaan pallopojille/tytöille ennen kentälle menoa
- siirrytään ennen pelaajaesittelyä (tai heti pelaajaesittelyn jälkeen) omille ennalta sovituille paikoilla. Pallopojat/tytöt voivat olla mukana esittelyssä kotijoukkueen rivin jatkeena. Heitä ei kuitenkaan esitellä yksitellen, vaan kättelyiden aikana juontaja voi mainita ketkä toimivat pallopoikina/tyttöinä.
- seistään ryhdikkäästi koko ottelun ajan, ei nojailla mainoksiin
- jos pallo täytyy hakea mainosten etupuolelta, niin mainokset pitää kiertää, eli ei saa hyppiä mainosten yli
- varapallo pidetään sylissä ja sillä ei leikitä, jotta se ei vahingossakaan lipsahda kentälle pelin ollessa käynnissä
- katse koko ajan pelissä
- kun pallo menee yli rajan, lähin pallopoika/tyttö nostaa oman pallonsa pänsä päälle ja on valmis heittämään pallon lähimmälle pelaajalle. Palloa ei saa heittää ennen kuin pelaaja huomaa, että palloa ollaan hänelle heittämässä.
- sen jälkeen kun on heittänyt pallon kentälle, haetaan kentältä pois lentänyt pallo ja palataan pallon kanssa omalle paikalle
- tarvittaessa tauolla pallopojat/tytöt voivat auttaa kenttähenkilökuntaa nurmen pahimpien vahinkojen paikkaamisessa. Muuten heillä olisi hyvä olla taukotila.

- o tauolla pelipalloja ei saa antaa pelaajille lämmittelyä varten, vaan heillä on omat lämmittelypallot.

5.10 PALKITSEMISET

Tapahtumapäällikön on informoitava kaikkia osapuolia (joukkueita, tuomareita, juontajaa) mahdollisista palkitsemisista vähintään tunti ennen peliä. Tärkeää on myös informoida mahdollisista ottelun jälkeisistä palkintojenjaoista. Mikäli ottelua ennen on palkintoja jaettava ja palkittava on yksi pelaajista, niin palkinto tulee jakaa ennen pelaajiesittelyjä. Juontaja ilmoittaa yleisölle palkinnon, palkinnon jakajan ja palkinnon saajan. Palkintojen jaot on hyvä suorittaa riittävän nopealla tempolla.

5.11 LOPPUSEREMONIAT

Ennen ottelun päättymistä juontaja muistuttaa yleisöä loppuseremonioista. Loppuseremonioiden kulku on seuraavanlainen:

1. Ottelu päättyy: joukkueet ja erotuomaristo kokoontuvat riviin noin 7 metriä sivurajasta, samalla tavalla kun ennen ottelua. Mikäli palkintoja ei jaeta, niin pelaajat kättelevät vastustajan ja tuomarin samalla tavalla kuin ennen ottelua.

2. Mahdolliset palkintojen jaot: Tuomari informoi joukkueita palkintojen jakamisesta. Juontaja ilmoittaa palkinnon, palkintojen jakajat ja palkintojen saajat (yksitellen).

Pelin jälkeen ei jaeta 1X2 -mitaleja. Pelaajat kuitenkin nimetään ja kuuluttaja kuitenkin kuuluttaa parhaat pelaajat entiseen tapaan. ”Veikkausraadissa tänään ovat... ”

Veikkauksen miesten Kakkosen ottelussa kentän kolmeksi parhaaksi pelaajaksi on nimetty

...

ja nämä kolme pelaajaa merkitään myös ottelupöytäkirjaan edellisvuoden mallin mukaisesti.

Muut palkinnot

Palkintojen jakajat pysyvät paikoillaan, palkitut noutavat palkintonsa. Mikäli palkinnon saaja ei ole noutamassa palkintoaan, kapteeni ottaa palkinnon vastaan pelaajan puolesta. Kun kaikki palkinnot on jaettu, joukkueet kättelevät vastustajan ja tuomarin samalla tavalla kuin ennen ottelua. Tämän jälkeen pelaajat poistuvat kentältä ja tuomarit seuraavat heitä.

3. Kiitetään yleisöä: Poistuessaan kentältä pelaajat ja valmentajat kiittävät yleisöä kannustuksesta ja juontaja kiittää yleisöä seuran puolesta.

Seremonioita ja minuuttiaikataulua sisältävä moniste kannattaa toimittaa riittävän ajoissa ennen ottelua joukkueille, erotuomaristolle, juontajalle, sekä media-edustajille.

5.12 MEDIAJÄRJESTELYT

Medialle on varattava tila, joka toimii ns. mediakeskuksena. Mediakeskuksen on oltava avoinna 45 minuuttia ennen ottelun alkua. Mediakeskuksessa tulee olla mm. käsiohjelma tarjolla ja tätä kautta median edustajat tottuvat käyttämään tilaa hyväkseen.

Mediakeskuksessa tapahtuu:

- järjestetään ennen ottelua, puoliaika-tauolla sekä ottelun jälkeen tarjoilu (virvokkeita, kahvia, jotain pientä purtavaa)
- viimeistään 40 min. ennen ottelua jaetaan joukkueiden kokoonpanot ja muu ottelua koskeva informaatio.
- tilassa voidaan järjestää ottelun päättymisen jälkeen lehdistötilaisuus.

5.12.1 LEHDISTÖTILAISUUS

Toivotaan, että jokaisessa ottelussa olisi lehdistötilaisuus (tietenkin median läsnäolosta riippuen). Lehdistötilaisuutta varten varataan pöytä ja tuolit sekä virvoitusjuomia valmentajia/pelaajia varten. Tilaisuuteen osallistuvat yleensä joukkueiden ykkösvalmentajat. Myös pelaajat voivat osallistua lehdistötilaisuuteen. He saapuvat tilaisuuteen samanaikaisesti ja johdetusti. Säännöt eivät estä erotuomarin osallistumista lehdistötilaisuuteen. Hänet voidaan pyytää lehdistötilaisuuteen kertomaan näkemyksensä.

Lehdistötilaisuuden avaa mediavastaava/lehdistötilaisuuden vetäjä. Hän kertoo tilaisuuden rakenteen sekä ottelun päätapahtumat käyttäen apunaan tilastotietoja kuluneesta ottelusta. Tämän jälkeen hän antaa puheenvuoron valmentajille (ensin vierasjoukkue). Puheenvuorot annetaan esittämällä 2 – 5 etukäteen mietittyä kysymystä. Lehdistötilaisuuden vetäjä on tässä vaiheessa ainut, joka voi niitä esittää. Samalla hänen tulee reagoida kommentteihin esittämällä jatkokysymyksiä. Erityisesti on huomioitava vierasjoukkue. Hyvässä lehdistötilaisuudessa tilaisuuden vetäjä osoittaa asiantuntemuksensa myös vierasjoukkueesta, hankkimalla kiinnostavaa tietoa joukkueista (esim. vierasjoukkue ei ole voittanut kotijoukkuetta vieraisissa kuuteen vuoteen tai hyökkääjä X on onnistunut maalinteossa keskinäisissä kohtaamisissa aina). Lehdistötilaisuuden vetäjä on näkyvässä asemassa, sen vuoksi hänen tulisi olla huolitellusti pukeutuneena.

Valmentajien puheenvuorojen jälkeen lehdistö voi esittää kysymyksiä valmentajille.

Lopuksi tilaisuuden vetäjän on kiitettävä valmentajia/pelaajia ja lehdistöä, kerrottava seuraavan tapahtuman ajankohta ja ilmoitettava tilaisuus päättyneeksi.

6 TURVALLISUUSJÄRJESTELYT

6.1 YLEISTÄ

Turvallisuusjärjestelyiden tavoitteena on, että jokainen jalkapallo-otteluun saapuva katsoja ikään ja sukupuoleen katsomatta viihtyy ottelutapahtumassa ja hänelle taataan turvallinen ja ”häiriövapaa” mahdollisuus seurata ja nauttia jalkapallotapahtumasta.

Jalkapallo-ottelu on kokoontumislain mukaan yleisötilaisuus, jonka järjestyksestä ja turvallisuudesta on vastuussa tilaisuuden järjestäjä (eli kotijoukkue). Vastuu on kaikenkattava eli jalkapallo-ottelun järjestäjä vastaa pelaajien, joukkueiden taustahenkilöiden, erotuomariston, katsojien, toimitsijoiden sekä median turvallisuudesta.

Turvallisuusvastaavan tehtävänä on pitää yhteyttä paikallisiin poliisi- ja pelastusviranomaisiin, täyttää yleisötapahtumailmoitus, laatia turvallisuussuunnitelman ja toimittaa ne yhdessä vastuuvakuutuksen (Pohjolan Tuplaturva) tietojen sekä järjestyksenvalvojalistan (etunimi, sukunimi, syntymäaika, JV-kortin numero) kanssa paikallisille poliisi- ja pelastusviranomaisille riittävän ajoissa ennen kauden alkua, kuitenkin viimeistään 14 päivää ennen ensimmäistä

kotiottelua. **Huomioikaa, että pelastusasetuksen mukaan turvallisuussuunnitelma on tehtävä aina, jos otteluun / otteluihin on odottavissa vähintään 200 katsojaa!**

Turvallisuusvastaava tehtävänä on myös rekrytoida tarvittava turvahenkilöstö sekä johtaa turvaorganisaatiota ottelun aikana. Paikallisista toimijoista rekrytoidaan turvaorganisaatioon seuraavat henkilöt ja välineet:

- järjestyksenvalvojat
- lipuntarkastajat (tarvittaessa)
- liikenteen- ja pysäköinninohjaajat (tarvittaessa)
- paarinkantajat
- ensiapuhenkilöstö (yleisöä ja tapahtumahenkilöstöä varten)
- sairausauto (tarvittaessa)

Ottelutapahtumien turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä tai ongelmissa, ota yhteyttä Palloliiton turvallisuuspäällikköön Juha Karjalaiseen, puh: (09) 7421 5230, GSM 040 823 5230, juha.karjalainen@palloliitto.fi

6.2 LÄÄKINTÄHUOLTO

Ottelujärjestäjien tulee varmistaa että yleisön, toimitsijoiden ja pelaajien lääkintähuolto on kaikin puolin riittävällä tasolla järjestetty. Alla osa-alueet joita on otettava huomioon.

Yleisö

Yleisöä varten rekrytoidaan ensiapuryhmä ja varmistetaan, että stadionilla on tarvittavat hoitotilat sekä hoitovälineet.

Joukkueet

Joukkueilla on yleensä oma lääkäri tai muu vastaava, joka vastaa joukkueiden jäsenten ensiavusta. Ottelujärjestäjän tulee kuitenkin selvittää, minkä sairaalaan/lääkärikeskuksen puoleen kannattaa loukkaantumistapauksissa kääntyä (ja varmistaa, että ottavat vastaan myös vieraspaikkakuntalaisia).

Järjestäjien tulee sen lisäksi hoitaa otteluun parit ja kantajat. Paarinkantajat ovat valmiustilassa teknisen alueen välittömässä läheisyydessä ja toimivat erotuomarin ohjeistusten mukaan.

Doping

Järjestäjien tulee varautua siihen, että ottelussa järjestetään mahdollisesti dopingtestit.

7 JÄLKIARVIOINTI

Jokaisen ottelutapahtuman jälkeen on tärkeä arvioida ja kirjata järjestelyiden onnistumista ja löytää parannuskeinoja (ks. liite 2: tarkistuslista).

LIITE 1: TULOSPALVELU, Kakkonen 2014

Katso oheinen linkki tunnusten saamiseksi

<http://www.palloliitto.fi/palloliitto/palloverkko/ohjeita-seurakayttajalle>

Tulospalvelun yhteystiedot:

Puhelin: 09 440 140

Faksi: 09 440 030

Sähköposti: tulospalvelu@palloliitto.fi

Seppo Taurinen: 0400 130 366

Huomioitavia asioita:

Liittohallituksen päätöksen mukaisesti kokoonpanoluettelon ja sähköisen ottelupöytäkirjan käyttämättömyydestä seuraa ensimmäisellä kerralla varoitus ja seuraavista kerroista veloitetaan 85 euron sakko/laiminlyönti.

Ottelun aikana:

Otteluiden tapahtumat täytetään tilastointijärjestelmään ja tulospalvelu seuraa tapahtumia seurantaikkunan kautta sekä siirtää tiedot Ylen teksti-TV:lle.

Mikäli tilastointijärjestelmän käyttö kentältä on mahdotonta, maalit (minuutti, maalintekijä ja syöttäjä), vaihdot, varoitukset ja puoliaikatulos tulee ilmoittaa tulospalvelun puhelinnumeroon.

Ottelun jälkeen:

Muistakaa merkitä ottelu loppuneeksi ja tarkistakaa vielä, että tulos on varmasti oikein. Varmistakaa myös, että **YLEISÖMÄÄRÄ** ja **EROTUOMARI** on merkitty oikein tilastointijärjestelmään. On myös **EHDOTTOMAN TÄRKEÄÄ**, että nimetyt 1X2 – pelaajat merkitään ottelupöytäkirjaan.

Tarkistakaa elektronisen ottelupöytäkirjan tietojen yhteen pitävyys erotuomarin kanssa virallisesta ottelupöytäkirjasta joko niin, että tuomari tulee katsomaan tiedot koneelta tai niin, että tulostatte elektronisen ottelupöytäkirjan ja viette sen tuomarin nähtäväksi. Ottelun tietojen pitää olla hyväksytty viimeistään 20 minuuttia ottelun päättymisen jälkeen. Tämän jälkeen tulospalvelu toimittaa tiedot STT:n käyttöön mahdollisimman nopeasti.

LIITE 2: TARKISTUSLISTA / MIESTEN KAKKONEN 2014

Tapahtumapäällikkö vastaa siitä, että manuaalin määräyksiä noudatetaan. Tarkistuslista on tarkoitettu helpottamaan hänen työtään sekä toimimaan valvonnan välineenä.. Keräämällä jokaisesta kotiottelusta omin merkinnöin tehdyn tarkastuslistan, saa tapahtumapäällikkö käsityksen otteluiden toteutumisesta.

PÄIVÄMÄÄRÄ			
OTTELU			
Ottelutapahtuman ennakkojärjestelyt kunnossa	- 120 min		
Käsiohjelma saatavilla	- 120 min		
Kokoonpanot tuomareille	- 75 min		
Kokoonpanot tiedotusryhmälle	- 59 min		
Kentän kunto ja varusteet	OK?		
Tulospalvelu	OK?		
Juontaminen	OK?		
Pallopojat/tytöt ja pallot	OK?		
Esittelyt erotuomarit ja aloituskokoonpano, alkuseremoniat ja kättelyt	-6 min		
Ottelun täsmällinen aloittaminen	h	min	s
Loppuseremoniat	+1 min		
Turvallisuusjärjestelyt	OK?		
Yleisömäärä			
Yleisön käyttäytyminen	OK?		
Veikkauspörssi, kulta:			
Veikkauspörssi, hopea:			
Veikkauspörssi, pronssi:			
Puutteet / parannettavaa /omat kommentit:			
Tapahtumapäällikkö:			

